

به بهانه انتشار گزارش خراسان درباره وضعیت سنگ‌نگاره‌های «کمر مقبولا»

کلنگ غفلت بر گالری نگاره‌های ۳۵۰۰ ساله

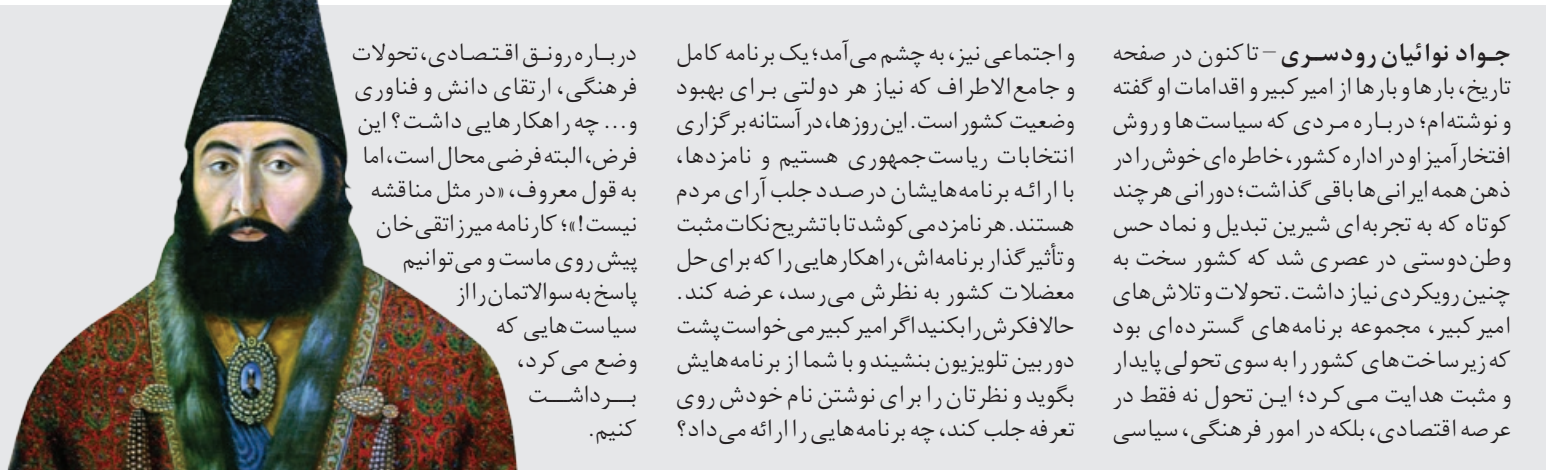
نوائیان – خبری که دیروز، به همت خبرنگار شجاع‌روزنامه خراسان رضوی، درباره‌وضعیت ناگوار سنگ‌نگاره‌های سه‌هزار و ۵۰۰ ساله «کمر مقبولا» منتشر شد، آن قدر در دأور بود که غرور بسیاری از اهالی خطه خراسان و بلکه تمامی ایرانیان را جریده‌دار کرد؛ سنگ‌نگاره‌هایی که میراث و بلکه شناسنامه و سند هویت این منطقه هستند؛ نمونه‌هایی که باید در اتاقکی از شیشه محصور شوند و مورد حفاظت قرار گیرند تا بمانند و برای نسل‌های بعد، گذشته پرشکوه خود را بازگو کنند. این سنگ‌نگاره‌ها فقط مشتی تصویر نامفهوم با قدمت بالا نیستند؛ آن‌ها را باید گزارشی تصویری دانست که شریحی بی‌واسطه را ارائه می‌کنند؛ از محیط زیست، فرهنگ و آداب و رسوم سرزمین ایران، حتی پیش از ورود آریایی‌ها. قصه حیواناتی را نقل می‌کنند که دیگر نمی‌توان برخی نمونه‌های آن‌ها را در شعاع ۲۰ هزار کیلومتری ایران هم یافت. دشت بین دو کوه بینا لود و هزار مسجد، جایی بود که نسل‌های اولیه نوع بشر، در کنار موجودات دیگر به‌ویژه پستاندارانی که این‌روزها اصلا نمی‌شود رد آن‌ها را در ایران زد، زندگی می‌کردند. یادگار آن دوران پرشکوه و سرسبز، اولا معدود درختان ارسی است که در ارتفاعات بینا لود، به چشم می‌خورد و ثانيا، نگاره‌هایی حاصل طبع انسان‌های سه‌هزار و ۵۰۰ سال قبل است که در این نواحی می‌زیستند و گاه، تصویری از طبیعت اطراف‌شان و فعالیت‌های روزمره را بر سنگ‌های آتشفشانی که از کمر کش کوه‌ها بیرون زده بود، می‌کشیدند! کمر مقبولا(شترسنگ)، محوطه‌ای در سه کیلومتری طر قبه و حدود ۳۰۰ کیلومتری مشهد، گالری بی نظیر این نگاره‌هاست که برخی آن را اولین پارک سنگ‌نگاره‌های ایران می‌دانند. قدمت این سنگ‌نگاره‌ها به هزاره دوم پیش از میلاد بازمی‌گردد؛ حدود هزار سال پیش از تأسیس دودمان هخامنشی! این نگاره‌ها البته به کمر مقبولا محدود نمی‌شود و در مناطقی مانند از غد و مایان، دو روستا در جنوب مشهد نیز، می‌توان ردی از آن‌ها پیدا کرد. نگاره‌های کمر مقبولا، بیشتر روایت شکار هستند؛ انسان‌هایی با کمان‌های بدوی و جانورانی مانند بز کوهی، گوزن، شیر، گاو میش‌های بزرگ کوهاندار، گرگ، روباه و حتی موجوداتی شبیه کرگدن یا اسب‌ابی که ظاهرا در فهرست شکار ساکنان دشت شهید سه‌هزار و ۵۰۰ سال قبل حضور داشتند.

■ **رنجی که میراث فرهنگی ما می‌برد**

مشابه چنین سنگ‌نگاره‌هایی در قسمت‌های مختلف کشور ما دیده می‌شود و شاید یک دلیل مهم برای آن که برخی از مسئولان یا حتی خود ما، در برابر بقا و حفظ چنین آثاری، انفعالی برخورد می‌کنیم، همین کثرت آثار تاریخی باشد؛ این در حالی است که بعضی از کشور‌های اطراف ما، برای هویت‌سازی، مفاخر فرهنگی دیگران را می‌دزدند و سازه‌های اختراعی ایرانیان را کش می‌روند و به نام خودشان ثبت می‌کنند؛ و افعا ما در کجای این صحنه ایستاده‌ایم؟! در گزارش آمده بود که بخش وسیعی از منطقه اطراف سنگ‌نگاره‌ها، ثبت ملی نیست و از این نظر، نمی‌توان اقدامی در راستای حفظ آن انجام داد؛ آیا ساز ما‌ن‌ها و ادارات مرتبط با این موضوع، صرفا باید درباره مکان‌هایی که ثبت ملی شده‌است وارد عمل شوند و درباره دیگر نقاط مسئولیتی ندارند؟ پیداست که چنین نیست و به یک نظارت همه جانبه، قبیق و مؤثر نیاز است. موضوع دیگری که باید حتما مد نظر قرار گیرد، این است که بسیاری از معترضان به جریان حفاری یا تغییرات منفرقلای در کمر مقبولا، دغدغه حفاظت از میراث فرهنگی را دارند و «کاسه داغتر از آتش نیستند»؛ برای درک‌در خطر بودن میراث فرهنگی، نیازی به تخصص خاص نیست و خوب است مسئولان ما، این دغدغه را درک کنند و نظارت بیشتری را برای جلوگیری از تخریب، حفاری‌های غیرمسئولانه یا احیاناً سوءاستفاده از مجوزهای حفاری برای اموری غیر از باستان‌شناسی، داشته‌باشند. درک این دغدغه و البته گسترش مناسبات دو جانبه میان مسئولان و افراد حاضر در این عرصه که در قالب سمن‌های مردمی فعالیت می‌کنند، می‌تواند راهگشای بسیاری از مشکلات و معضلات از این قبیل باشد.

اگر امیرکبیر نامزد انتخابات ریاست جمهوری می‌شد

نگاهی به سیاست‌ها و برنامه‌های حکومت‌داری در دوران صدارت میرزا اتقی‌خان، به بهانه ایام تبلیغات کاندیداهای انتخابات ریاست جمهوری و ارائه برنامه از سوی آن‌ها

جواد نوائیان رودسری – تاکنون در صفحه

تاریخ، بارها و بارها از امیرکبیر و اقدامات او گفته

و نوشته‌ام؛ درباره مردی که سیاست‌ها و روش

افتخارآمیز او در اداره کشور، خاطره‌ای خوش را در

ذهن همه ایرانی‌ها باقی گذاشت؛ دورانی هر چند

کوتاه که به تجربه‌ای شیرین تبدیل و نماد حس

وطن‌دوستی در عصری شد که کشور سخت به

چنین رویکردی نیاز داشت. تحولات و تلاش‌های

امیر کبیر، مجموعه برنامه‌های گسترده‌ای بود

که زیر ساخت‌های کشور را به سوی تحولی پایدار

و مثبت هدایت می‌کرد؛ این تحول نه فقط در

عرصه اقتصادی، بلکه در امور فرهنگی، سیاسی

سیاست اقتصادی:

تشویق تولید داخلی، مبارزه باویژه خواری

نخستین موضوعی که باید آن را به عنوان سیاست اصلی امیر کبیر در حوزه اقتصاد بدانیم، تلاش او برای رونق تولید داخلی است. امیر به‌طور کلی با واردات اجناسی که می‌شد در داخل کشور تولید شود، مخالف بود. هنگامی که روسیه کوشید تا رضایت دولت ایران را برای وارد کردن سماور جلب کند، میرزا اتقی‌خان با سپردن نمونه‌ای از آن به‌صنعتگران اصفهانی، تولید داخلی سماور را آغاز و کشور را از واردات آن بی‌نیاز کرد. او حتی برای واردات‌روی اجناس جزئی مانندواکسیل سربازان حساس بود و سفارش تولید آن‌ها را به‌خورشیدخانم، خیاط‌زیر دست تهرانی داد. امیر دستور ساخت کالسکه را در داخل کشور صادر کرد و همچنین، کوشید تا با احداث کارخانه‌های مهمات‌سازی، کشور را از واردات محصولات نظامی هم، بی‌نیاز کند. بنابراین، تکیه بر تولید داخلی، سیاست بی‌قید و شرط امیر کبیر بود. او برای تشویق کارآفرینان و صنعتگران ایرانی، جوایز ویژه و در خوری در نظر می‌گرفت؛ مثلاً کسانی که می‌توانستند معادن زغال‌سنگ و آهن را در کشور استخراج کنند، تا پنج سال از پرداخت مالیات معاف بودندیا کارآفرینان می‌توانستند برای گسترش کار خود، روی حمایت‌های مالی دولت حساب کنند. از جمله اقدامات مهم او در عرصه حرکت به سوی رونق اقتصادی، حذف واسطه‌هایی بود که به شیوه‌های گوناگون، صنعتگران و کشاورزان را تلکه می‌کردند؛ ویژه خوارانی که با استفاده از رابطه خانوادگی و... با دربار، مناصب خاص و درآمدزا را به دست می‌آوردند و از آن برای پُر کردن جیب خودشان سود می‌بردند. امیر کبیر به صورت همه جانبه با رانت‌بازی، ویژه خواری و ارتشاء به مقابله پرداخت و مجازات‌های سختی برای خاطیان وضع کرد. از سوی دیگر، او نظام مالیات کشور را سامان داد؛ اخذ مالیات به شکلی

عادلانه رونق گرفت و فرار مالیاتی که در میان

شاهزادگان و درباریان رواج گسترده‌ای

داشت، به حداقل رسید. به این ترتیب، در

عرصه اقتصادی، ثبات و در پی آن، رونق ایجاد

شد.

سیاست علمی و فرهنگی:

تولید علم و افزایش آگاهی‌های عمومی

امیر کبیر با روش‌های خاص خودش، باعث تقویت وضعیت علمی و فرهنگی جامعه ایران شد. او که از عوارض ناگوار فرستادن محصل به‌خارج از کشور آگاه بود، دارالفنون را ایجاد کرد تا جوانان خوش‌قریحه ایرانی، در سرزمین مادری خودشان، علوم و فنون روز دنیا را فراگیرند. امیر دارالترجمه‌ای بسیار قدرتمند و پرکار ایجاد و مسیو داوودخان، نماینده‌اش در اروپا را مجبور کرد که تا زه‌ترین آثار مکتوب در همه زمینه‌های علمی را خریداری کند و به تهران بفرستد. او اهالی فرهنگ و ادب را به سمت و سویی بُرد که به جای پرداختن به مدح دولتمردان و گذران عمر در بطالت، به عرصه ترجمه و نگارش کتاب‌های مفید علمی ورود کردند؛ بر خور دوی باقائنی، شاعر توانایی آن دوره که به زبان فرانسه هم مسلط بود، نمونه‌ای از این تلاش‌هاست. امیر کبیر، قائنی را واداشت که چند کتاب مربوط به کشاورزی را به فارسی ترجمه کند. از سوی دیگر، امیر مصمم بود که تولیدات جدید و مفید علمی، در دستر سیر ایرانیان قرار بگیرد؛ شاید خیلی از ماندانیم که ایران، اولین کشور در آسیا بود که فناوری تولید و استفاده از واکسن ابله را وارد کرد و به کار بست. امیر حساسیتی شدید روی سلامتی جامعه داشت. در دوران او، نهادهای بهداشتی و پزشکی، با دقتی و سواس گونه، زیر نظر بودند؛ به فرمان امیر، مرزهای ورودی ایران مجهز به مکان‌های قرنطینه‌شدو به‌ویژه، هنگامی که اوضاع در کشور‌های همسایه از نظر شیوع بیماری‌های همه‌گیر به وخامت می‌گرایید، این مراکز قرنطینه فعال می‌شد

و از ورود بیماری به کشور جلوگیری می‌کرد. امیر افزون بر انتشار کتاب در جامعه و توسعه صنعت چاپ، برای کاهش قیمت آثار مکتوب و در نهایت رونق مطالعه در کشور، دستور انتشار روزنامه «وقایع اتفاقیه» را داد. این روزنامه، اخبار روز دنیا و رویدادهای مهم داخلی را، در کمترین زمان ممکن به گوش مردم می‌رساند و علاوه بر این، مقالاتی را درباره اصول جدید بهداشتی و لزوم ایجاد تغییر در ساختارهای اداری و خدماتی، در اختیار مردم قرار می‌داد.

سیاست خارجی و امنیتی:

عزت‌ملی و نفی سلطه‌پذیری

امیر در عرصه سیاست خارجی، با تنگناهای بسیاری روبه‌رو بود؛ روس و انگلیس نفوذ گسترده‌ای در ایران داشتند و بسیاری از درباریان، به سفارت‌خانه‌های این دو دولت استعما ری وابسته بودند. میرزا اتقی‌خان برای رفع این مشکل، ابتدا ساختارهای امنیتی را اثرمیم کرد؛ افراد مورد اعتماد را در مناصب حساس اطلاعاتی به کار گرفت و از مردم برای تقویت این ساختار، استفاده گسترده‌ای کرد. او تقریباً از تمام فعالیت‌های سفارت‌خانه‌های خارجی در تهران مطلع بود تا جایی که سفیر روسیه تزاری اعتقاد داشت امیر کبیر با «اجنه» در ارتباط است؛ امیر بر خورد خود را با سفرای اروپایی، به‌ویژه

نکته

چهار سال، وقت کمی نیست

یکی از نام‌های دارای افتخار در تاریخ ما – به همان اندازه‌ای که واقعیت دارد – امیر کبیر است. امیر کبیر در کشور ماسه سال در آس دولت بوده‌است. معلوم می‌شود سه سال وقت خیلی زیادی است. همه کارهایی که امیر کبیر انجام داده همه خاطرات خوبی که تاریخ و ملت ما از این شخصیت دارد، محصول سه سال است. بنابراین، چهار سال، وقت کمی نیست – وقت خیلی زیادی است – به شرط این که از همه این وقت به نحو در ست استفاده شود.

(بیانات رهبر انقلاب در دیدار نمایندگان مجلس؛ ۸۳/۳/۲۷)

تاریخ

تاریخ غذا

سرگذشت یکی از محبوب‌ترین غذاهای ایرانی

تاریخ مستطاب «قیمه»!

«قیمه» از واژه ترکی «قیمه» گرفته شده و به معنی گوشت تکه‌شده در اندازه‌های کوچک و تقریباً یک‌سانتی‌متری است. برخی بر این نظرند که از پای ثابت نذری‌هاست و از زعفران و گلاب و روغن و مواد درجه یک برای تهیه آن استفاده می‌کنند که قیمه نذری را خوشمزه‌تر می‌کند. او همچنین، در مراسم پذیرایی شاه، از افزودن ادویه‌های خوش بو و مزه به گوشت یاد می‌کند و با ذوق زدگی فراوان می‌نویسد: «گوشت را هر گونه به کار برد، خواه خورش قیمه، یا انواع خورش‌های دیگر یا کباب باشد، با بهترین ادویه چاشنی می‌زنند.» نادر میرزا قاجار، از تاریخ‌نگاران دوران قاجاریه، قیمه را به دوره ساسانیان نسبت می‌دهد. اگر چه پذیرفتن این موضوع کمی سخت به نظر می‌رسد، اما به هر حال او چنین نظری داشته‌است؛ البته با توجه به این نکته که حتما تفاوت‌هایی در پخت قیمه دوره ساسانی با قیمه دوران قاجار وجود دارد. نادر میرزا قاجار، لقب «پادشاه خورش‌ها» را به قیمه می‌دهد و دستور پخت آن را، بر طبق زمانه خودش، این گونه می‌نویسد: «پادشاه خورش‌ها، خورشی است بس نیکو و با مزه و گوارنده و پسندو هر کس که به آن خورش قیمه گویند و از ساسانیان مانده. گوشت فر به باید که آن را به کار دپاره کنند، به دیگ‌دان ریزند با روغن و بنایند و بعد، پیاز و نیمه نخود (لیله) اضافه کنند و سپس آب را از عفرا ن به آب سوده و داروها (ادویه) در آن افشانند. این راه پختن ساده‌اش بود، اما اگر لیموی عمان و بادنگان (بادمجان) در آن افکنند، به هنگام نیم‌پخت شدن گوشت و نیمه نخود، نیکوترین خورش‌ها شود آن خورش قیمه‌بادنگان است.» امروزه رب گوجه فرنگی، جزو اساسی خورش قیمه برای ما محسوب می‌شود، اما در زمان نادر میرزا، هنوز پای گوجه و به طریق اولی، پای رب آن به ایران باز نشده بود؛ به همین دلیل، علت تفاوت در دستور پخت آن، احتمالاً همین موضوع بوده است. پادشاه خورش‌ها، قیمه ایرانی، در مناطق مختلف ایران به شکل‌های متفاوت و اسامی متفاوت، مثل قیمه نثار، قیمه رشتی، قیمه هویج و... پخته می‌شود.

عیلامی، پل‌های قدیمی «اوسور» و «تراز» عمارت

تاریخی «بنه‌وار»، قلعه‌های «مش مرداسی» و

«چکانی»؛ همچنین، غارهای مشابه دیگری مانند

«هفت دختران» در نزدکوه‌یا «غار عروس» در دامنه

کوه منار که متأسفانه به علت صعب‌العبور بودن،

هنوز مورد کاوش قرار نگرفته‌اند. غارپیدهباداشتن

ورودی و خروجی مجزا، احتمال تجمع گاز ندارد.

دهانه‌غار تقریباً کوچک است، اما پس از ورود، باتالار

اجداد ساکنان همان منطقه باشد؛ ولی طبق

پژوهش‌های جدید انجام‌شده توسط

باستان‌شناسان ایرانی، غار پیده، محل زندگی

انسان‌های دوران پارینه سنگی جدید است که

قدمت آن به حدود ۳۰ هزار سال پیش می‌رسد و

می‌توان آن را قدیمی‌ترین سکونتگاه انسان در فلات

ایران دانست. جالب این جاست که شواهد باستانی

در این منطقه بسیار زیاد است، تپه‌های باستانی

<div><div><div><div><div></div><div>شماره ۳</div></div><div><div>شماره ۳</div><div><div>شماره ۳</div></div></div></div></div><div>شماره ۳</div></div>	آب ، نعمت بزرگ الهی است ، آن را هدر ندهیم ((آکهی مناقصه عمومی یک مرحله ای))			
<div><div><div><div><div></div><div>شماره ۳</div></div><div><div>شماره ۳</div><div><div>شماره ۳</div></div></div></div></div><div>شماره ۳</div></div>	شرکت آب و فاضلاب مشهد در نظر دارد با رعایت مفادآیین نامه معاملات شرکت های آب و فاضلاب شهری و استانی و از طریق مناقصه عمومی کالای مشروحه ذیل را از تولید کننده یا تأمین کننده دیصلاح خریداری نماید .			
	موضوع	استاندارد تولید / سایر	مبلغ تضمین	نوع تضمین شرکت در فرآیند
		مشخصات	شرکت در فرآیند	ارجاع کار به ریا
	خرید کنترول مولتی جت توربینی ، فلنجی	OIML R۴۹, ISO ۴۰۶۴, ISIRI ۲۰۰۶ EN ۱۴۱۵۴	۵۱۴/۲۹۱/۰۰۰	۱.واریز نقدی به حساب جاری شماره ۱۰۰۰۵۰۰۰۵ بانک پاسارگاد
	ولتمن و ۲ فر فلنج – مکانیکی			۲. ضمانتنامه بانکی
				۳.اوراق مشارکت
				۴. چک تضمین شده بانکی

- کارفرما : شرکت آب و فاضلاب مشهد ۲. محل تأمین اعتبار : اعتبارات غیر عمرانی ۳.تاریخ و محل دریافت اسناد مناقصه:** از تاریخ درج آکهی لغایت ۱۴۰۰/۰۳/۱۷ **از محل دفتر قرارداد های شرکت آب و فاضلاب یا در سایت اینترنتی http://iets.mporg.ir قابل دریافت می باشد. شماره تلفن ۰۵۱۳۷۰۰۸۱۴۹.**
- آخرین مهلت عودت پاکات اسناد مناقصه:** ساعت ۱۴ مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۲۹عمرانی باشد. ۵. محل تسلیم پاکات مناقصات : مشهد ، خیابان فلسطين ، فلسطين ۲۶ ، دپوخانه شرکت آب و فاضلاب مشهد و در صورت ابهام با شماره ۰۵۱۳۷۰۰۸۱۴۹ تماس حاصل نمایید. ۶. مدت اعتبار پیشنهادات از تاریخ تحویل پاکات پیشنهاد قیمت به مدت سه ماه می باشد .
- هزینه درج آکهی به عهده برنده مناقصه می باشد.**